

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

32. Arcana Brachmanu[m] à Christianis ducta, & co[n]tratiriis dogmatis
foedata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

ex solitudine maiores humanis videri voluisse, quò post in frequentia urbium per omne flagitiorum execrabiliu dedecus peiores bestiis viuerent. Quasi ad hoc tot annos coërcita fuerit voluptas, vt diurnâ fame proritata, nullo sensu pudoris, conscientia, aut metus in omnia scelera rabiosius debacchentur. Nemo enim miratur, nemini offensio- nem creat quicquid, alioqui nefandum patrauerint, cum nullis puten- tur peccatis obnoxij, eorûmque probrosa facinora meritum præmia censentur. Venire quin etiam in partem illorum dedecoris & turpitu- dinum; ab iis conuicio, iniuriâ, vulneribus peti, quamuis lethalibus, pie- tatis & sanctimonie quæstus est: hæc viuunt Brachmanes; docent verò nihilo saniora.

32

Arcana
Brachmanû
à Christianis
docta, & cõ-
trariis dog-
matis fœda-
ta.

32 Dant fateor literis operam, academias habent, auctoresque anti- quos, & libros poëticos ex palmæ foliis compactos: (quæ Indorum est carta) hi Philosophiæ naturalis, ciuilib, ac diuinæ continent do- cumenta; quæ si suscepero enarranda, vagabor extra propositum lon- gius, quanquam sunt aliqua publicæ curiositati minimè iniucunda. Deum vt vidimus primam vniuersorum agnoscunt causam, motores, & præsidēs naturæ totius genios, orbem conditum, animos immortales, pœnas, & præmia post mortem, vitæ probæ aut improbæ debita. Quæ fermè creduntur ex præco Codice de prompta, quem S. Thomæ discipu- lus scripserat; sed his paucis de alieno veris, falsa sua tam multa per- miscent, vix vt vnum ex mille sincerum efferant, cum sibi quisque fas autumet, quantum valuerit fingere, quicquid libuerit docere. Haudqua- quam tamen in iis rebus hoc audent, quas de futurâ post hanc vitâ, & de Deo norunt, sed has inuolabilis arcani Sacramento premunt, nec licet vel ipsis Doctoribus, nisi apud Doctores de iis agere. Ad extremum desinunt omnia in magicas incantationes (quarum sunt Magistri admo- dum solertes) in sacra dæmonum, in noua quotidie Pagodum simulacra, quæ caudata, cornuta, aspectu terribili, fœdâ membrorum conforma- tione, inducunt, plerumque belluina: sed quantum portentosa, tantò po- pulis sanctiora. Iam transmigrantium errorem animarum, turpitudines sequuntur nefariæ, solâ enim figurâ ab animantibus putant homines differre: ex quo illa item apud eos omnis generis bestiarum nosoco- mia sumptuosa, in quibus ægrota magna sollicitudine curantur. Sed nihil apud Indos augustius, nihil vaccâ religiosius: ipsi quoque Reges diuinitatis huius stercorebus pigmentorum vice se illinunt, iisdem incru- stant parietes, & solum inspergunt veluti balsamo, cuius odore incorru- ptum aiunt seruari animum & à palatiis principum, adibusque priuatis omne infortunium arceri: beatus verò quem asperferit Brachmanes ci- nere, de vaccæ ossibus confecto, quam sua manu cremauerit; sed longè nimirum beatior, qui vaccæ caudam tenens animam effarit: hoc sum- mum apud illos peccati omnis piaculum, hic funis, qui eductam è cor- pore animam, in vaccæ corpus, si digna fuerit, inducit; nisi enim viris præstantibus, id non conceditur, & hoc vitæ vel magnâ sanctitate, vel mortis

mortis generositate promeritis. Hinc præcipitij vlronei de rupe, hinc & viuicomburij vsus, & voluntaria membrorum distractio, laceratio carniū in frustra, & comminuendi corporis sub rotas curruum furiosa projectio, dum Pagodes saxei maiores circumuehuntur curribus, præ Verbiū compita: & aliæ necandi sui rationes ad obtinendum iis artibus in vaccæ corpore, animæ suæ locum; cū tamen stolidi hoc etiam delirent, quòd cuncta necessitate ineluctabili agi putent. In hac expugnandâ natione Braemanum sceleratissimâ, magno diu labore, tenui pretio sudauit Xauerius, nullâque vi disputationum cum iis frequentium, nullis miraculorum prodigijs coram editorum, emollire quemquam ex iis valuit ad obtemperandum Euangelio Christi præter vnum, etsi fraude illorum deprauatos, Christo adiunxerit infinitos: tam difficilis est, ac propè desperatus diuini luminis in oculos aditus, quos suæ potiùs peruersitati incoctus animus quàm mentis error cæcauerit.

33. Eò quidem ipsius argumentis arctabantur, vt suam clarè agnoscerent faterenturque, tum impietatem morum, tum doctrinæ mendacem fraudulentamque vanitatem; at nec propterea sacrilegio vel ipsi abstitebant; vel eos ab eo reuocabant, quos suis fraudibus in id inuoluerant, & quorum æternâ salute gulæ suæ ac ventri litabant. Narrat ipsemet Xauerius cœnobium dum præteruchitur, in quo illorum ducenti viuiebant, conuentum se ab iis non paruo numero, officij specie, aut quòd videre auerent hominem de quo magnificè fama loquebatur, seu vellent placatum habere quem metuere cogebantur: læto vt semper, & amico vultu excipit aduētes; cūque post mutuas salutationes confedisissent, de re animi summâ sermonem iniicit, rogatque sibi ab iis indicari, quid ipsorum Dij, præstandum edicerent, vt esset quisque post hanc vitam beatus.

34. Certatum inter ipsos diu, quis omnium nomine responderet, seu dogmatis sui sequestrum volebant; quem dignitatis auctoritas, seu quem doctrinæ copia commendaret; delatum denique annofo seni octogesimo prætergresso: at hic non imperitè auguratus, creditas sibi partes in suum dedecus versuras, piam artem Xauerij, veteratoriâ ludere sategit, & ad Xauerium, Decet, inquit, externos rerum priùs suarū edere rationes quàm ab alijs eam quærant: quo nostri Pagodes præmio, quâ sibi gloria homines auctòrent, libenter dixero, si priùs ex te audiero, Christianorum Deus quid ab iis petat, vt felicitate suâ illos donet. Imò planè, infert Xauerius, vassæ occurrens declinationi, imò decet ei qui primus rogauerit, huic primùm responderi: hæsitque firmus in hoc proposito, responsionem silentio expectans: & hic demùm senex ne obmutuisse videretur, ad magnam grauitatem, altâque prudentiam componens sese, magno verborum pondere, duo esse respondit in quibus Dij futuræ gloriæ, societatisque in cœlo secum æternum beatæ, meritum posuissent, & quæ ore proprio imperassent: alterum erat vac-

33
Obstinatissimi
Brachma-
nes, in errore
& flagitijs.

34
Irritus Xa-
uerij conatus
in Brachma-
num duo-
rum conver-
sionem.